

Др.
Айгүл Усубалиева
Инженердик факультети
Тамак-аш инженериясы бөлүмү
ausubalieva@manas.edu.kg

Билими

1	Бакалавр	1992 - 1996	«Консервалоо технологиясы», И. Раззаков атындагы Кыргыз Техникалык Университети
2	Магистр	1996 - 1997	Консервалардын жана тамак-аш концентраттарынын технологиясы, И. Раззаков атындагы Кыргыз Мамлекеттик Техникалык Университет
3	Ph.D	1999 - 2001	Химия, И. Раззаков атындагы Кыргыз Мамлекеттик Техникалык Университет

Тил билүү деңгээли

#	Тил	Угуп түшүнүү	Окуп түшүнүү	Өз ара сүйлөшүү	Оозеки түшүндүрүү	Жазуу
1	Англисче	B1	B1	B1	B1	B1
2	Түркчө	B2	B2	C1	B2	B1

A1: Beginner   **A2:** Elementary   **B1:** Pre-Intermediate   **B2:** Intermediate   **C1:** Upper-Intermediate   **C2:** Advanced

Диссертациялары

1	Доктордук диссертация	2007	Өсүмдүк тамак аш продуктуларында жездин, цинктин, кадмийдин жана коргошундун топтолушунун физика-химиялык негиздери Химия, И. Раззаков атындагы Мамлекеттик Кыргыз Техникалык Университети
---	-----------------------	------	---

Илимий багыттары

Тамак-аш технологиясы, Тамак-аш жана суусундук

Илимий даражалары

1	Др.	2008	Химия, И.Раззаков атындагы Кыргыз Техникалык Университети
---	-----	------	---

Берген сабактары

MUN-401 Турмуш-тиричилик коопсуздугу

GMB-325 Рационалдуу тамактануунун негиздери

GMB-327 Тамактануу физиологиясы

GMB-203 Физикалык жана коллоиддик химия

GMB-331 Тамак-аш жана биологиялык активдүү кошулмалар

GMB-423 Тамак-аш инженерлигиндеги өзгөчө темалар

GID-451 Квалификациялык бүтүрүү иши i

STJ-202 Практика ii (жалпы инженердик)

GMB-211 Аналитикалык химия

GID-472 Жашоо-тиричилик коопсуздугу

GID-447 Азык-түлүк коопсуздугу

KMM-203 Аналитикалык химия жана физико-химиялык анализ ыкмалары

KMM-433 Жашоо-тиричилик коопсуздугу

GMB-304 Тамак-аш чийки заттарын жана чала даярдамаларды сактоо

GID-452 Квалификациялык бүтүрүү иши ii

EEM-407 Жашоо-тиричилик коопсуздугу

GID-439 Консерваланган азыктарды өндүрүү технологиясы жана жабд

GMB-306 Тамак-аш өндүрүшүнүн жабдыктары

GMB-326 Тамак-аш биотехнологиясы

STJ-102 Практика i (тамак-аш өндүрүшү менен таанышуу)

GID-314 Тамак-аш технологиясы i

GID-318 Тамак-аш жана биологиялык активдүү кошулмалар

GID-328 Тамак-аш өндүрүшүнүн жабдыктары (курстук иш)

GID-335 Тамактануу физиологиясы

GID-380 Тамак-аш инженерлигиндеги өзгөчө темалар

GID-333 Коллоиддик химия

BTZ-452 Дипломдук иш ii
BTZ-451 Дипломдук иш i
GID-108 Азык-түлүк чийки заттарына товардык-техн.к баа берүү
KMM-109 Жалпы химия
GID-203 Физикалык жана коллоиддик химия
GID-337 Тамак азыктарындагы зыяндуу заттар жана токсикология
GID-329 Тамактануу физиологиясы
GID-331 Тамак аш кошмолору жана токсикология
GID-431 Тамак-аш технология лабораториясы
GID-485 Тамак-аш инженер.деги өзгөчө темалар: технология
GID-486 Тамак-аш инжен.деги өзгөчө темалар: тамак-аш өндүрүшү
FEN-102 Азыркы табият таануунун концепциялары
GID-344 Механикалык ажыратуу процесстери
GID-449 Тамак-аштын сапатын камсыздоо
KMÜ-111 Химия i
KIM-313 Коллоиддик химия
KMÜ-325 Өлчөм таануу, стандартташтыруу жана тастыкташтыруу
KMÜ-404 Иш коопсуздугу
KIM-111 Жалпы химия
KMÜ-446 Жашоо коопсуздугу
KMÜ-451 Бүтүрүү иши i
KMÜ-452 Бүтүрүү иши ii
STJ-302 Практика ii
YÖD-302 (курстук иш)
YÖD-304 (курстук иш)
KMÜ-314 Мембраналык бөлүү процесстери
KMÜ-316 Метрология, стандартизация жана сертификация
KMÜ-432 Химиялык инженерия лабораториясы iii
KMÜ-306 Химиялык инженерия лабораториясы ii
KMÜ-307 Инженериядагы материалдарды таануу
KMÜ-552 Химия инженерия спецификасы
KIM-212 Аналитикалык химия
KIM-108 Аналитикалык химия

КМУ-536 Химиялык реакторлорду долбоорлоо

КМÜ-310 ?

КМÜ-311 Механикалык бөлүү процесстери

КМÜ-303 Кинетикалык инженерия

Жетекчилик кылган диссертация темалары

1	Магистр Анара Аралбек кызы 2022 YAK SÜTÜNÜN TEKNOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRMASI
---	--

SCI, SCI-E, SSCI жана ANCI индекстүү журналдарда басылган макалалары

1. [N.TOTUBAYEVA](#), [A.USUBALİYEVA](#), Z.Токпаева, [K.KOCOBAYEV](#), V.Terekhova. (2022). Ecological Assessment of Technogenically Disturbed Soils of the Mountain Ecosystems of Kyrgyz Republic Based on the TRIAD Method. POLISH JOURNAL OF ENVIRONMENTAL STUDIES, 31(3), 2265-2272. DOI: 10.15244/pjoes/143509. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000791445800002>.
2. Р.Элеманова, М.М.Мусульманова, [C.ÖZBEKOVA](#), [A.USUBALİYEVA](#), [R.A.A.TEĞİN](#), [A.DEYDİEV](#), Ж.Сманалиева. (2022). Rheological, microbiological and sensory properties of fermented khainak milk fermented with different starter cultures. International Dairy Journal, 105453(134), 105453. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.idairyj.2022.105453>. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000842981900012>.

Башка журналдарда басылган макалалары

1. [A.USUBALİYEVA](#), A.N.Saalieva, F.A.Kochkorova, M.K.Esenamanova, R.I.Elemanova, N.S.Dyusheeva, [N.TURGANBAYEVA](#), [D.İSAKOVA](#), [S.TURDUBEKOVA](#). (2025). Biological value of yak milk and its importance in medical and functional nutrition: A systematic review. HEART, VESSELS AND TRANSPLANTATION, 8(3), 1-15. DOI: 10.24969/hvt.2025.575.
2. [A.USUBALİYEVA](#), [C.ÖZBEKOVA](#), M.Musulmanova, J.Smanalieva, R.Elemanova. (2024). COMPARATIVE STUDY OF FERMENTATION PROCESSES OF YAK AND COW MILK. Journal of Microbiology, Biotechnology and Food Sciences, 13(4), e10024. <https://doi.org/10.55251/jmbfs.10024>.
3. [A.USUBALİYEVA](#), M.Musulmanova, A.Saalieva. (2024). Feeding ration of yaks of the Kyrgyz population and its influence on the biochemical composition of milk. Food Systems, 7(1), 91-98. <https://doi.org/10.21323/2618-9771-2024-7-1-91-98>.
4. [A.USUBALİYEVA](#), М.М.М.. (2024). СЕЗОННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ МИКРОНУТРИЕНТНОГО СОСТАВА МОЛОКА ЯКОМАТОК КЫРГЫЗСКОЙ ПОПУЛЯЦИИ. Научные исследования в Кыргызской Республике, 3(3), 49-60. <http://journal.vak.kg>.
5. [A.USUBALİYEVA](#). (2024). АШКАБАКТЫН АЗЫКТЫК БААЛУУЛУГУ ЖАНА ПАЙДАЛУУ КАСИЕТТЕРИ . ИЗВЕСТИЯ ВУЗОВ КЫРГЫЗСТАНА, 1(1), 44-47. DOI:10.26104/IVK.2023.45.557.
6. [A.USUBALİYEVA](#), [A.DEYDİEV](#), [C.ÖZBEKOVA](#), M.Musulmanova, A.Saalieva, A.Aralbeka Kyzy. (2023). THE PROCESS OF YAK MILK FERMENTATION BY POLYCOMPONENT STARTER CULTURE. Online Journal of Animal and Feed Research, 13(6), 426 - 432. <https://dx.doi.org/10.51227/ojafr.2023.59>.

7. [A.USUBALIYEVA](#), [A.DEYDIEV](#), А.Аралбека Кузу. (2022). Кыргызстандагы Нарын областындагы топоз сүтүнүнүн балуулугу. Известия КГТУ им. И. Раззакова, 3(63), 172-175. <https://kstu.kg/bokovoe-menju/zhurnal-izvestija-kgtu-imirazzakova/arkhiv>.
8. [A.USUBALIYEVA](#), [N.TOTUBAYEVA](#), V.Eyiz, I.Tontul. (2022). Chemical Composition and Antioxidant Activity of Sea-Buckthorn (*Hippophae rhamnoides* L.) Grown in Issyk-Kul Region, Kyrgyz Republic. *Akademik Gıda*, 20(4), 321-328. DOI: 10.24323/akademik-gida.1224265.
9. [K.SARTOVA](#), [A.USUBALIYEVA](#), К.Г, А.Г. (2020). Химическая переработка отходов биомассы местного растительного сырья. . Известия КГТУ им.Раззакова , (5), 433-436. [.https://elibrary.ru > item](https://elibrary.ru > item).
10. А.Саалиева, [A.USUBALIYEVA](#). (2020). О возможности использования нетрадиционного сырья в производстве функциональных молочных продуктов. Известия Кыргызского государственного технического университета им. И. Раззакова, 55(3), 343-350. <https://elibrary.ru/item.asp?id=46121614>.
11. [A.USUBALIYEVA](#), [A.MACITOVA](#), [C.ÖZBEKOVA](#), А.Н.Б.. (2018). ИССЛЕДОВАНИЕ АСКОРБИНОВОЙ КИСЛОТЫ (ВИТАМИН С) И БЕТА-КАРОТИНА В ОВОЩАХ ВЫРАЩЕННЫХ В ПАРНИКОВЫХ УСЛОВИЯХ ЧУЙСКОЙ ОБЛАСТИ. Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана, 2(-), 41-44. <http://science-journal.kg/ru/journal/1/archive/11314>.
12. [A.USUBALIYEVA](#), Б.Мира, Н.Hintelmann, R.Judge. (2013). The content of zinc, copper, lead and cadmium in some vegetables of Kyrgyzstan. *Pakistan Journal of Food Sciences*, 23(4), 189-193. <https://www.cabdirect.org/cabdirect/abstract/20143298908>.

Докладдары

1. [A.USUBALIYEVA](#). YAK MILK AS A ALTERNATIVE RAW MATERIAL. 8. INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS. Baku- AZERBAIJAN, 2024. DOI: <https://www.isarconference.org/bilimsel>. <https://www.isarconference.org/bilimsel>.
2. [A.USUBALIYEVA](#), А.Саалиева, Т.Джунушалиева. FUNCTIONAL MILK-BASED PRODUCTS IN HUMAN NUTRITION. 7th ASIA PACIFIC International Modern Sciences Congress. November 4-5, 2022 Jaka, 2022. DOI: https://en.iksadasia.org/_files/ugd/614b1f_251425631ded47719ec4a72b81883c45.pdf. https://en.iksadasia.org/_files/ugd/614b1f_251425631ded47719ec4a72b81883c45.pdf.
3. [A.USUBALIYEVA](#), А.Саалиева, А.Сабырбекова. MILK WHEY, PROPERTIES AND APPLICATIONS. LATIN AMERICAN INTERNATIONAL CONFERENCE ON NATURAL AND APPLIED SCIENCES-III, 2022. DOI: https://www.iksadamerica.org/_files/ugd/4ec152_4f7d9433eb9041449aeb50648012c50b.. https://www.iksadamerica.org/_files/ugd/4ec152_4f7d9433eb9041449aeb50648012c50b.pdf.
4. [A.USUBALIYEVA](#), Dr.A.A.A.Mohdaly. EVALUATION OF TRACE ELEMENT CONTENTS IN FIELD-GROWN VEGETABLES IN CHUY REGION, KYRGYZ REPUBLIC. 3. INTERNATIONAL NEW YORK CONFERENCE ON EVOLVING TRENDS IN INTERDISCIPLINARY RES, 2020. DOI: https://gavsispanel.gelisim.edu.tr/Document/etuncer/20201205134422322_9cf70992-a.file:///C:/Users/aigusu/Downloads/NY_Book_2020.pdf.
5. [A.USUBALIYEVA](#), А.Саалиева, А.Аралбек кызы. МОЛОКО ЯКА КАК ЦЕННЫЙ ПИЩЕВОЙ ПРОДУКТ СО ВРЕМЕН КОЧЕВНИКОВ. 3rd INTERNATIONAL BILTEK CONFERENCE ON SCIENCE, TECHNOLOGY & CURRENT DEVELOPMENT, 2020. DOI: https://www.academia.edu/43559445/Full_Texts_3rd_INTERNATIONAL_BILTEK_CONFERENCE. file:///C:/Users/aigusu/Desktop/Makala_Adana_2020.pdf.
6. [A.USUBALIYEVA](#), А.Саалиева. ЯКОВОДСТВО КАК ПЕРСПЕКТИВНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ В ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ. «Advances in Science and

Technology» XXIV Международная научно-практическая конф, 2019. DOI:
http://xn--80aa3afkgvdfе5he.xn--p1ai/AST-24_originalmaket_N-1.pdf#page=45.
http://xn--80aa3afkgvdfе5he.xn--p1ai/AST-24_originalmaket_N-1.pdf#page=45.

Долбоорлору

1. [К.Сартова](#), [Э.Өмүрзак Уулу](#), [Б.Боркочев](#), [К.Салиева](#), [А.Усубалиева](#), [А.Мажитова](#), К.Г, С.Ш, Д.А, А.Г. Жергиликтүү өсүмдүк сырьелорунун калдыктарын кайрадан иштетүүнүн технологиясын иштеп чыгуу. 0007671.
2. М.м.Мусульманова, Р.Элеманова, [А.Усубалиева](#), А.Саалиева, А.Сабырбекова, Ж.Сманалиева, Н.Дюшеева, [Н.Турганбаева](#), [Д.Исакова](#). Топоздун жана анын гибридинин сүттөрүн комплекстик иштетүүнүн негизинде дизайнердик тамак-аш азыктарынын курамын жана касиеттерин калыптандыруудагы илимий-практикалык негиздери. #007652.
3. [А.Дейдиев](#), [А.Усубалиева](#), Ы.Тонтул, С.Туркер, [Ж.Өзбекова](#), [А.Бодошов](#). Чүй областындагы мөмө-шире өндүрүшүнүн алма калдыгынан функционалдык мөмө батончигин өндүрүү. КТМУ-ВАР-2019.ФВЕ.04.
4. [Й.Өксүз](#), [М.Вурал](#), [А.Алимбеков](#), [Х.Дүндар](#), [Б.Генчдоган](#), [М.Гөкалп](#), [К.Бообекова](#), [Ж.Мамырова](#), [К.С.Казак](#), [А.Карачаг](#), [М.Гүмүш](#), [А.Идаева](#), [Й.Кады](#), [М.Т.Жанбей](#), [Н.Кубанычбек](#), [А.Карачалова](#), [А.Акташ](#), [Г.Кайхан](#), [Б.Намал](#), [Э.Ташбаш](#), [А.Гүнгүл](#), [Г.Челик](#), [Ф.Челик](#), [Х.Сатыжыоглу](#), [А.Кара](#), [Б.Чакыжы](#), [С.Жээнбекова](#), [А.Марат Кызы](#), [Н.Йанкын](#), [Н.Кадыралиева](#), [А.Карабаев](#), [С.Бобушова](#), [Г.Карадениз](#), [М.Имаш Кызы](#), [А.Акматаева](#), [Н.Иманбердиева](#), [К.Барыктабасов](#), [А.Усубалиева](#), [А.Бодошов](#), [Н.Шайкиева](#), [Ф.Йусупов](#), [М.Бекмурзаева](#), [Г.Станалиева](#), [Э.Акман](#), [С.Мамбеталиев](#), [Э.Насырамбекова](#), [Б.Кабакжы](#), [А.Чакар](#), [А.Абдыракманов](#), [С.Нажимудинова](#), [М.Эрдоган](#), [А.Жолдошов](#), [З.Өскөнбаева](#), [Н.Маргазиева](#), [Г.Саматова](#), [М.Рахимбек Уулу](#), [Т.Гөк](#), [А.Нарозя](#), [К.Белек](#), [Б.Исаков](#), [Ш.Курмангазиева](#), [Ж.Чыманова](#), [Д.Эшкенов](#), [Н.Карыбекова](#), [Л.Бабатүрк](#), [А.Бабатаев](#). Кыргыз-Түрк Манас Университетинде Психологиялык Кеңеш Жана Көмөк Программасынын Кызматтары. 2016.SBE.09.

Патенттери

1. [А.USUBALIYEVA](#), М.Мусульманова, А.Саалиева. Сүт сары суусунун негизинде "Салкынкуч" суусундугу. Жеке, №2359 Кыргыз Республикасы. № 20220048.1. жок.